

Overdracht Merwedekanaal Utrecht

Tweede informatiebijeenkomst schippers en varende woonschepen

Rijksoverheid

Gemeente Utrecht

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Maandag 30 maart 2026 19.30
Locatie: Stadskantoor
V34 en V35 (6^e etage)

Aanwezige ambtenaren

Nr	Naam	Functie	Organisatie
1	Jasper Tamboer	Projectleider overdracht	Gemeente
2	Rachel Broekmeulen	Projectleider eigendommen	Gemeente
3	Erwin Rebergen	Programmamanager water	Gemeente
4	Marloes Mazzei	Havenmeester	Gemeente
5	Esther Warnaars	Projectsecretaris	Gemeente
6	Lucas Versantvoort	Beleidsadviseur Havens	Gemeente
7	Laura da Rosa	Omgevingsmanager Rondje Stadseiland	Gemeente
8	Steven ten Hove	Projectleider Overdracht	Rijkswaterstaat
9	Tim Schiereck	Adviseur scheepvaart	Rijkswaterstaat
10	Jaap Belo	Adviseur waterbodem/ baggeren	HDSR

Programma

19:30 Welkom

19:45 Terug- en vooruitblik

20:00 Informeren over

- voorstel toekomstige waterdiepte
- onderzoek aanpassen scheepvaartklasse
- eerste ideeën aanpak uitgesteld onderhoud
- plan natuurvriendelijke oevers

20:50 Ophalen vragen en suggesties

21:00 Einde

Over te dragen areaal en taken

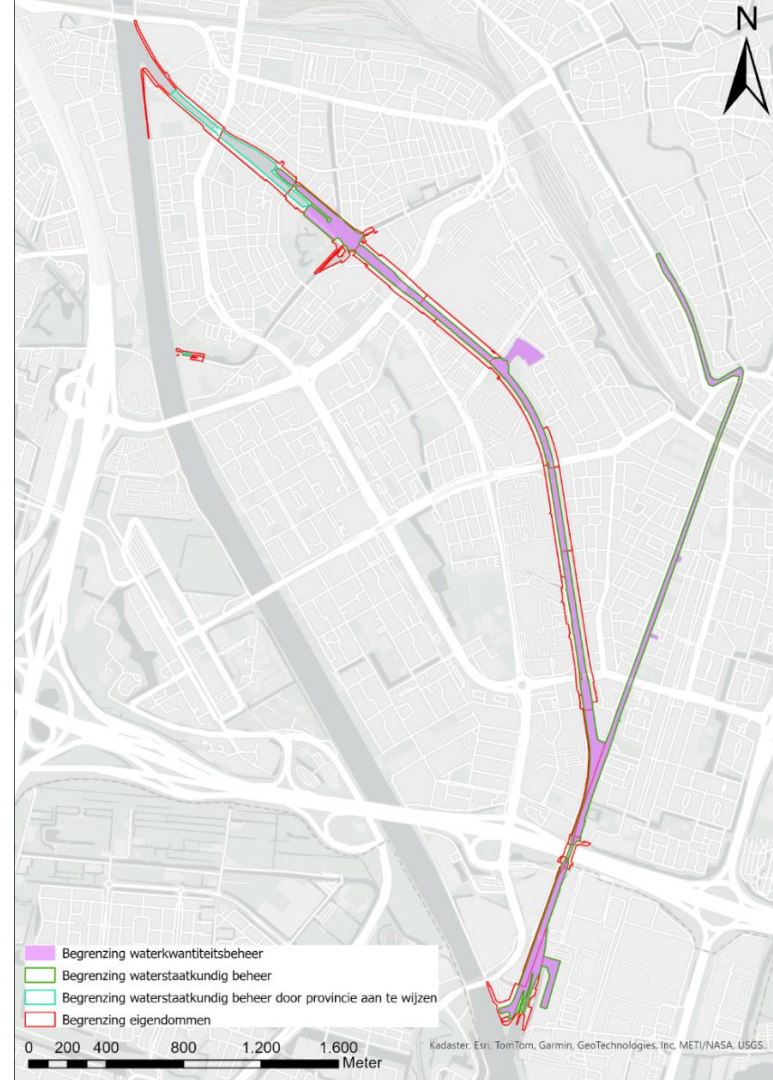
Overdracht van Merwedekanaal, alsook Vaartsche Rijn en deel zuidelijke Catherijnesingel.

Gemeente:

- Eigendom water en oeverzones, inclusief bijbehorende objecten (43 hectare)
- Beheer en onderhoud oevers, bruggen en sluizen, vaarwegbeheer en scheepvaart en woonarken

HDSR:

- Beheer en onderhoud hele watersysteem (baggeren en peilbeheer, waterkwaliteit is al bij HDSR)

Bruggen en sluisen

- 7 sluisen:

- Noordersluis, 2 sluisen
 - Kleine westelijke sluis
 - Grote oostelijke sluis
- Muntsluiscomplex, 4 sluisen:
 - 1ste Muntsluis - niet in gebruik
 - 2de Muntsluis
 - Sluisje in de Vleutense Wetering, nabij Muntbrug – niet in gebruik
 - Sluisje in de Vleutense Wetering – niet in gebruik
- Sluis Den Hommel, 1 sluis

6 bruggen

- 4 beweegbare bruggen:
 - dubbele basculebrug over Muntsluis
 - vastgezette ophaalbrug Muntsluis (geen ophaalfunctie meer)
 - Muntdraaibrug
 - Ophaalbrug over Leidsche Rijn bij sluis Oog en Al
- 2 vaste bruggen:
 - brug over MWK/ Leidsche Rijn in Kanaalweg
 - brug over wetering in Kanaalweg

Deels rijksmonumenten
aanstaand onderhoud is in beeld

Voortgang afgelopen maanden

- Eerste informatieavond 30 oktober 2025
- Commissie 11 december: 54 ingediende wensen en bedenkingen besproken
- Gemeenteraad 18 december:
 - groen licht voor verdere uitwerking
 - aanpassen vaarklasse nader onderzoeken
 - twee moties aangenomen:
 - M724a Versterk de natuur bij het MWK
 - M725 MWK Zwart op Wit
- Raadsbrief over vervolg op 3 februari 2026
- Voorbereiding van informatieavonden 26 en 30 maart met SUWO
- Q&A per email gedeeld met geïnteresseerden

Werkzaamheden in 2026

Overdracht gepland in 2027. Tot die tijd blijft RWS verantwoordelijk. Nog veel te doen in 2026.

Rijk, gemeente en HDSR:

- Uitwerken definitieve afspraken overdracht in bestuursovereenkomst en besluitvorming minister I&W, bestuur gemeente en Algemeen Bestuur waterschap
- Voorbereiden aanpassen wet- en regelgeving

Gemeente en HDSR:

- Verkennen baggerwerkzaamheden door HDSR
- Technische schouw oeverconstructies gemeente
- Nadere bestuurlijke afspraken over aanleg natuurvriendelijke oevers
- Opstellen startdocument gemeente en implementatieplan HDSR met aanpak voor na overdracht
- Verkennen gezamenlijke uitvoering eerste maatregelen

Werkzaamheden na overdracht (indicatief)

2027-2028

- Dagelijks beheer kanaal, oevers en objecten (HDSR en gemeente)
- Bediening sluizen en bruggen (gemeente)
- Beheer gebruikersovereenkomsten woonarken en oevers (gemeente)
- Start voorbereiding uitvoering baggeren (waterschap)
- Technische inspecties bruggen en sluizen (gemeente)

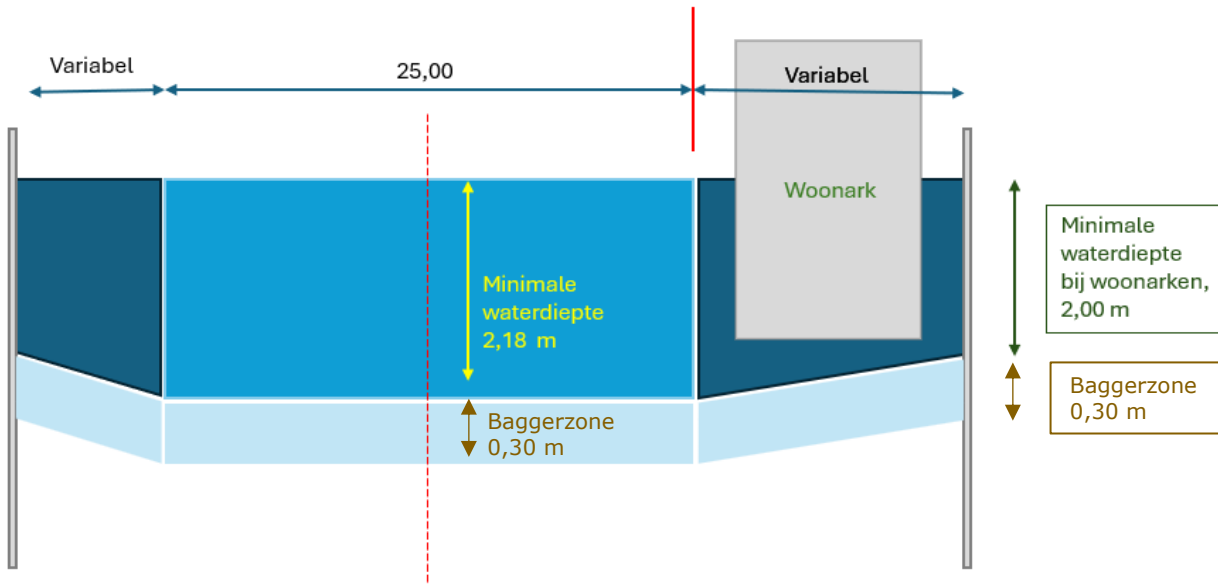
2029-2030

- Start uitvoering eerste maatregelen groot onderhoud

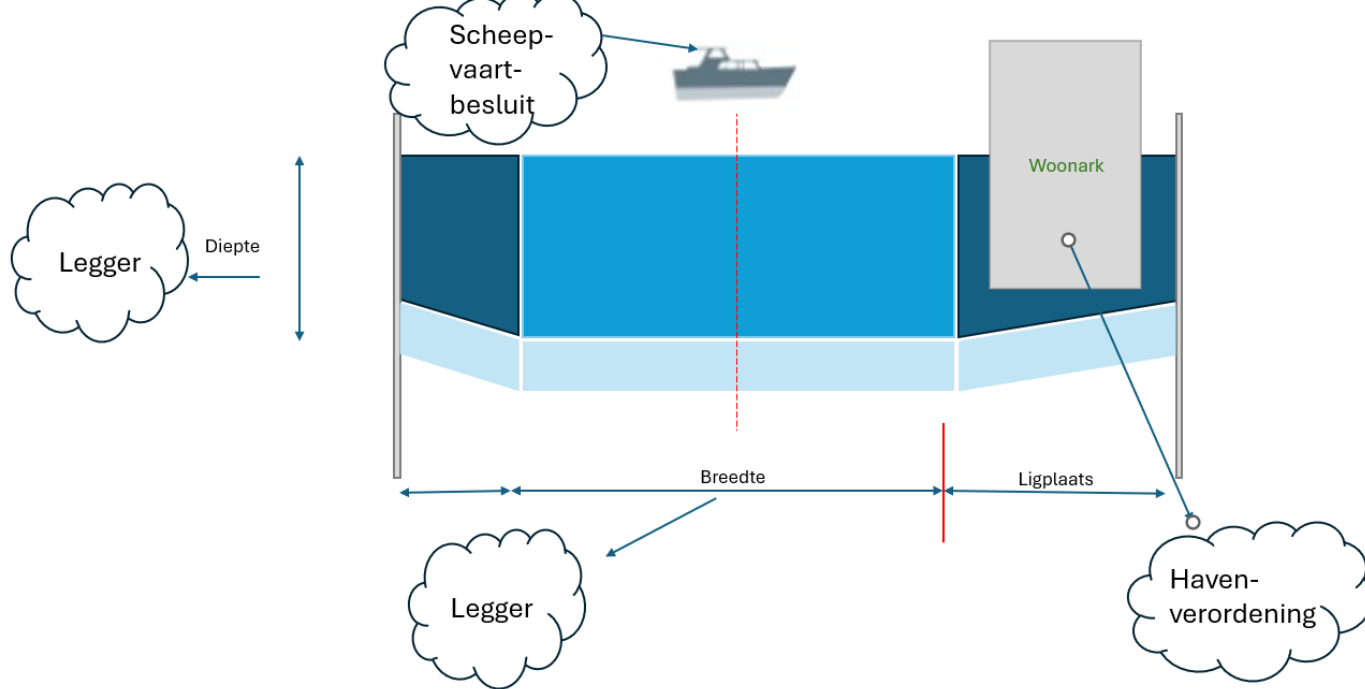
Voorstel toekomstige waterdiepte Merwedekanaal

Voorgenomen waterdiepte Merwedekanaal (in meters)
Vanaf de Liesboschbrug tot ligplaats Keulsekade

Vastlegging toekomstig gebruik Merwedekanaal

Voorgenomen waterdiepte Merwedekanaal (in meters)
Vanaf de Liesboschbrug tot ligplaats Keulsekade

Zijn de voorgestelde waterdieptes voldoende om te liggen en te varen?

1. Voorlopig gaan we er van uit dat 2 meter ter plaatse van de woonboten voor iedereen voldoende is om te liggen en 2,18 meter voldoende voor varende woonschepen en grotere schepen om te varen.
2. Binnen enkele weken krijgen bewoners van een varend woonschip en schippers een brief met de vraag of er redenen zijn waarom een waterdiepte van 2 meter om te liggen en 2,18 meter om te varen onvoldoende is.

April/mei 2026: verwerken van antwoorden
Mei 2026: opstellen advies aan wethouder en
hoogheemraad over benodigde
waterdiepte.
Juni 2026: volgende bijeenkomst

Onderzoek aanpassen scheepvaartklasse Merwedekanaal

Waarom?

- Infrastructuur afstemmen op datgene wat er vaart (functiegericht inrichten)
- Gelijk schakelen met de andere vaarwegen in Utrecht, zoals Vaartsche Rijn en Vecht waar ook varende woonschepen en/ of woonarken liggen
- Kosteneffectiever onderhoud

Wat wel en niet?

- Aanpassing betreft alleen deel tussen Liesboschbrug en ligplaats Keulse kade (ten noorden van Spinozabrug)
- Rest blijft ongewijzigd bijvoorbeeld deel tussen Liesboschbrug en Noorderslus blijft beroepsvaart
- Deze aanpassing gaat **NIET** over stilliggende woonarken of woonschepen want de maximale afmetingen zijn vastgelegd in de "Havenatlas" van de gemeente Utrecht (= een soort bestemmings/omgevingsplan).

Onderzoek aanpassen scheepvaartklasse

Wat is het onderzoek?

- Uitgangspunt is houden wat je hebt, dus bevaarbaar houden voor huidig gebruik
- Voorstel was van CEMT 1 naar zwaarste recreatievaartklasse
- Doorvaart diepgang schip wordt aangepast
- Doorvaart breedte kanaal en hoogte van bruggen verandert niet
- Maximale afmetingen van varende schepen staan in de Havenatlas
- Grotere (woon)schepen krijgen indien nodig ontheffing (kostenloos), voorstel om dit te koppelen aan ligplaatsvergunning
- Brief aan schippers/ varende woonschepen naar minimale afmetingen en gewicht voor huidig gebruik

Nr	Standaard afmeting voor schepen (niet voor woonarken hiervoor geldt woonbotenbeleid en Havenatlas)	Beroepsvaart (klasse CEMT 1)	Recreatievaart (klasse Am)
1	Maatgevende diepgang (van het schip)	2,4	1,5
2	Maatgevende breedte	7,0	4,5
3	Maatgevende lengte	38	15

Onderzoek aanpassen scheepvaartklasse Merwedekanaal

Hoe verder na onderzoek?

- Keuze aanpassen scheepvaartklasse wordt na zomer voorgelegd aan de besturen van de gemeente Utrecht en HDSR
- Mede op basis van reacties op dit voorstel van waterbewoners en gebruikers
- Na besluit wordt dit verankerd in de provinciale omgevingsverordening

Aanpak oeverconstructies

We hebben inspectierapporten van de huidige oeverconstructie (totaal ca 10 km).

In de aanpak wordt een driedeling gemaakt:

- Moet op korte termijn vervangen worden (alles tussen "nu" en 2037).
- Kan wachten tot na 2040.
- Kan wachten tot na 2050.

Daar waar we twifelen gaat gemeente opnieuw ter plaatse inspecteren:

- Boven water
- Eventueel onder water

De uitkomsten matchen we met het baggerplan.

Daaruit volgt een kaart en een communicatiemoment met u.

Gevaarlijke situaties svp melden. Na overdracht zal de gemeente de situatie opnemen en indien nodig veiligstellen.

Aanpak baggeren

Vorbereiding

- We maken in 2026 een baggerplan/kaart (een uitvoering in meerdere fases), onderzoeksplan en bepalen impact.
- Op basis hiervan voeren we in 2027 gefaseerd de benodigde onderzoeken uit (2026 beperkte omvang, peilingen).

Wat merkt u hiervan?

- Onderzoeken vanaf het water of op het land
- Peilingen rondom uw woonark worden waterbewoners individueel geïnformeerd.

Natuurvriendelijke oevers (NVO's)

Wat is een natuurvriendelijke oever?

- Een oever met een langzame overgang van land naar water met veel water- en oeverplanten
- Deze planten bieden voedsel of een schuilplaats voor allerlei dieren, zoals vissen, insecten en kikkers

Waarom NVO's in het Merwedekanaal?

- Gemeente en HDSR werken samen om de waterkwaliteit in de stad te verbeteren
- We moeten voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Baggeren en NVO's dragen positief bij aan de waterkwaliteit
- Rijk, waterschap en gemeente betalen gelijke bijdrage voor aanleg NVO's

Natuurvriendelijke oevers (NVO's)

Om de KRW doelen in Merwedekanaal te halen is circa 5 km aan NVO's nodig.

De gemeenteraad heeft bepaald dat NVO's zo breed mogelijk moeten en dat ze moeten passen binnen bestaande én nieuw te maken afspraken met gebruikers van het Merwedekanaal.

Hoe maken we een plan?

Momenteel onderzoeken we waar NVO's kunnen komen (geschikte locaties).

- Ruimte: bruggen, woonboten, kabels & leidingen, veilige doorvaart
- Effectiviteit: zonlicht, beschikbare breedte
- Afspraken: zoals de vaarbreedte uit het roeiconvenant

Natuurvriendelijke oevers (NVO's)

Hoe betrekken we de omgeving in 2026?

- We werken momenteel aan een kaart waar de NVO's kunnen komen.
- Deze kaart leggen we voor aan wethouder en hoogheemraad. Onze bestuurders geven kaders mee.
- Vervolgens gaan we samen met gebruikers en bewoners puzzelen hoe en waar we de NVO's het beste kunnen realiseren.

Ophalen nieuwe vragen en suggesties

- Nieuwe vragen en suggesties graag op contactformulier zetten en inleveren bij Esther
- De nieuwe vragen zetten we op de Q&A, beantwoorden we schriftelijk
- Nieuwe Q&A ontvangt u voor volgende bijeenkomst
- Huidige Q&A op te vragen via merwedekanaal@utrecht.nl

Vervolgafspraken

- Samen met SUWO maken we nadere afspraken over vervolg
- Klachten en meldingen rond uw woonboot sturen naar Postbus.RVB.DIVCentraal@rijksoverheid.nl of bel 0800-8002
- Verzoek contactformulier inleveren bij Esther zodat we u de powerpoint per email kunnen toesturen en u kunnen uitnodigen voor de volgende bijeenkomst
- Volgende bijeenkomst verwacht in juni (uitnodiging volgt per mail)

Dank voor uw aandacht

Rijksoverheid

Naar buiten? Neem op BG de nooddeur links naast de draaideur